

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

Наша інтелігенція і українське міське населення Львова, головного міста української національної території під Польщею, осередки всіх національних центрів: культурно-освітніх, економічних і політичних, масової частини в святі не взяли. В день цієї трагедії кооперативні змагання не лише об

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

АДВОКАТ

д-р ЙОСИФ ВАХМАН

переніс свою канцелярію на вул. 3. Мая
761 число 16. Телефон 2985. 1-1

валя легітимний студентів і всіх Жаків була гуманна палка: біля трішки з чверть години. — У Парижі повстала окрема Ліга, що має на меті боротьбу за реформу мужського убрання. Головою Лиги є один з найпопулярніших реформаторів і авторів французького театру: Антоан. Першою жертвою Лиги буде ковчег, який по думці нового товариства є зайвий і неестетичний. — Дня 17-го ч. м. сьматували в Німеччині 200-літнє родинне уроджене великого маляра Давида Ходосського (з походження Поліка), творця чудових «мініатюр» і гравюр, ілюстрацій до архітектурної літератури. — У місті уродженця Шекспіра, в Стрешорфі, наведено при розборі старої стіни в домі його жінки дубову дошку, на якій був написаний, з якого Шекспір умисав читати. — Недалеко Нью-Касл (Англія) наведено в намірі ріки лоду, яка, як осудили знавці, має приблизно 4300 літ. Вона зроблена з такого важкого дерева, що ледви 12 людей могли її підняти.

— **Репітнікни під увагу!** Подастися до відома, що клякатижний курс для тих репітнікних термінів, що скінчили 18-літ життя й віддали присягу практиці в майстра та мають на це посвідку, а задля примови від них незалежних не могли скінчити фаховою допорою, квітровою школою й через не могли визволитися, — відбудеться буде у Львові при вул. Бульвару II. пов. і Технічному Інституті. По відбутті курсу буде можна визволитися. Курс зачистить 22. жовтня в п'ятницю 1926 р. в год. 3. по полудні. Зголошуватися заради устатку або посвідкою до «Jury Rikodifikatsij» у Львові при вул. Костельній ч. 8/1. пов.

† Посмертна згадка.

Юліян Стасимир, професор української гімназії в Дрогобичі, помер по короткій недугі дня 9. жовтня 1926. р. в 36 році життя, залишаючи жінку та доньку. Покійний походив з Самбора. По укінченню гімназії та богослов'я не виспівувався, лише поспівував учительському колективу. Від першої жінки отворився української гімназії в Дрогобичі виконував там обов'язки учителя та примушений недовго покинув їх аж на кілька днів перед смертю. Учителський збір утратив у покійний свого найкращого товариша, молодіж улюбленого учителя й прагнучого приятеля, а українська гімназія одного з найкращих своїх педагогів. Покійний брав діяльну участь майже у всіх товариствах Дрогобича. Відзначався незламною волею. Коли брався за якусь дію, доводив його, засівши з найкращим успіхом до кінця. Ніколи не зражався, ніколи начатого діла не лишав недокінченим. Українська суспільність втратила в покійний одного з найдіяльніших своїх громадян. В. И. п.

Вияснення на вияснення Пенсійного Інституту.

В ч. 230 «Діла» з 17. ч. м. подав голова Пенсійного Інституту п. Василь Цмалю-Кульчицький вияснення до нашого спростування, поміщеного в часописі «Газета України» з 9. ч. м. на артикул повний напастей на наше Товариство, який появився в тіжжє «Газета України» в числі з 6. ч. м.

В цій своїм виясненню п. Василь Цмалю-Кульчицький твердить:

1) що за висоту причинки на виховання дітей по уряднику Товариства бл. п. Теодорові Бучи, яку усталила Рентова Комісія Пенсійного Інституту, на основі дати й квот подання Пенсійному Інституту через Т-во «Дністер», поносить виключно відповідальність Т-во «Дністер»;

2) що поданий Т-вом «Дністер» писемом з 6. жовтня 1925 р. фактичний час служби бл. п. Бучи в Т-ві «Дністер» вплинув на обчислення висоти рентити;

3) що Т-во «Дністер» виплачувало і в подальше до тепер за посередництвом Пенсійного Інституту певні квоти лі своїх фондів на виплати плинних пенсійних свідчень для бующих службовиків «Дністра» і що такий спосіб приміненій до тепер і до виплати причинки для дітей бл. п. Бучи.

На повисій твердження голови Пенсійного Інституту подаємо в іми правди сідуюче вияснення:

1) Усталення причинки на виховання дітей по бл. п. Бучи перевела Рентова Комісія Пенсійного Інституту (до якої крім п. Ярослава Колтуна, маім. «Дністра» належить також п. Микола Капуста, інспектор Краєвого Союзу Ревізійного і п. Олександр Карпінський, урядник Зем.

Банку), на засіданню дня 29. XII. 1925 р. Старшина Пенс. Інстит. на засіданню того самого дня, фактично не тільки на підставі й квот подання Пенсійному Інституту через Т-во «Дністер» писемом з дня 6. жовтня 1925, але також і на основі викладу поданого Пенсійному Інституту через Т-во «Дністер» в червні 1924 р. при переносі пенсійного забезпечення службовиків «Дністра» до Пенсійного Інституту. В часі усталювання причинки на виховання дітей бл. п. Бучи, які Рентова Комісія пенс. Інстит. не підносила ніяких рішень, які заходили би у викладі з червня 1924 р. і писем з жовтня 1925 р. відносно дати й квот пенсійного забезпечення бл. п. Бучи. Причинки на виховання зстали укладені на основі постанови статуту Пенсійного Інституту, бо і на підставі умови між Пенсійним Інститутом та «Дністром» і на підставі закону призначення емеритальних чинитьб належало від 1. липня 1924 р. до Пенсійного Інституту а не до Т-ва «Дністер». Т-во «Дністер» від цього часу не мало ніякого голосу в справі призначення емеритальних чинитьб своїм службовикам:

2) поданий Пенсійному Інституту через Т-во «Дністер» в писемі з 6. жовтня 1925 час служби бл. п. Бучи в Т-ві «Дністер» є згідний з лісним станом, з записками в пенсійних реєстрах Т-ва «Дністер» і з викладом, який Т-во «Дністер» передало Пенсійному Інституту в червні 1924 р., отже в часі, коли бл. п. Буча ще жила, був здоровий і урхував в Т-ві. Натомість твердження голови Пенсійного Інституту, мовби Т-во «Дністер» подало інші дані вказі своїх службовиків з червня 1924 а інші в писемі з жовтня 1925, є негідні з правдою. Що аскураційний технік польського Загального Заведення при обчислюванні резерву не узгаданий через перекочення перерви в забезпеченню бл. п. Бучи, неж не є виною Т-ва «Дністер» і викладу обчислення аскураційний техніком пенсійних резерв Т-ва «Дністер» не підлягало. Не може тому твердити голова Пенсійного Інституту, мов би Дирекція Т-ва «Дністер» подала при вимірі рентити бл. п. Бучи о 4 роки і 10 місяців менше літ служби, як подала у вказі з червня 1924 р.

Впрочім перекочення аскураційного техніка виходило було би тільки в користь Пенсійного Інституту, бо спричинило би який належало вимір премійної р-зери за бл. п. Бучи.

Натомість мусимо ствердити, що на висоту причинки на виховання дітей (а саме о причинки на виховання розходиться) не має ніякого впливу ніяко заповнений короткий час служби бл. п. Бучи (ані 14 ані 19 літ ані навіть 40 літ, бо на підставі § 20 статуту Пенсійного Інституту висота причинки з на виховання залежна є від перебутих лише 5 літ забезпечення і від висоти послідних службових поборів (яких Пенсійний Інститут ніколи не квестіонував. Сю найголовнішу і становачу цілу суть справи обставину голова Пенсійного Інституту в своїм поясненню поминав мовчавкою, бо інакше не міг би був сконструювати вілого свого висноєня.

3) на підставі умови з 26. згл. 27. лютого 1925 між Пенсійним Інститутом та Т-вом «Дністер» виплачувало діїсно Т-во «Дністер» Пенсійному Інституту квоти потрібні на виплату плинних пенсійних чинитьб пенсіоністам «Дністра», однак: а) вимірювання висоти емериту (отже і висоти причинки для дітей бл. п. Бучи) належить від 1. липня 1924 до Пенсійного Інституту, а «Дністер» мусів доставити амагану Пенсійним Інститутом на ту ціл готівку.

2) на підставі рішення Воєводства у Львові з 22/VI. згл. 2/VII. 1920 означування пенсійних чинитьб належить виключно до Пенсійного Інституту і квоти означені через Пенсійний Інститут виплачує Т-во «Дністер» на рахунок належної Пенсійному Інституту премійної резерви так, що виплата пенсійних чинитьб (отже і причинки для дітей бл. п. Бучи) ідує за рахунок Пенсійного Інституту. Тому і негідне з правдою є твердження голови Пенсійного Інституту, мовби ще і тепер Т-во «Дністер» виплачувало зі своїх фондів якісьбудь пенсійні чинитьб і мовби такий спосіб виплати був приміненій до тепер і до причинки для дітей бл. п. Бучи.

Висні заявляємо, що повним нашм виясненням зовсім не маємо наміру подавати ж сумнів правдивого обчислення через Пенсійний Інститут причинки на виховання дітей бл. п. Бучи, а лише бажаємо згідно з правдою ствердити, що Т-во «Дністер» ані не мало ніякого впливу на справу обчислення причинки на виховання дітей бл. п. Бучи, ані нічого такого не спричинило, через що сироти були би покривлені або укорочені в своїх правах.

ДИРЕКЦІЯ

768 Товариства вс. об. «Дністер».

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Савельського у складі 30 осіб виступає:

Середа 20.X. Коломиця.
Четвер 21.X. Коломиця.
П'ятниця 22.X. Городенка.
Субота 23.X. Городенка.
Неділя 24.X. Коломиця.
Понеділок 25.X. Делятин.
Вівторок 26.X. Делятин.

719 10-7

ВПОЖИЧАЛЬНЯ КНИЖОК

УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ
— й АНТИКВАРНІ —

764

у Львові, вул. Р. товського ч. 22.

Має всі новості на українській, польській і російській мові.
Книгозбірня безплатно поновлюється краєвими і закордонними книжками.
Випозичальня отворена через цілий день без перерви від 9 год. рано до 7. год. вечері.
На провізцію щоденна висилає книжок. — Висуйтеса всі, бо устатку дуже догали.

Дирігентам і співоцим тов-ам
ДО ВІДОМА!

Вже появилися повний

Катальог музичних творів,

який висилає за попереднім надісланням
зод. 1-— (на товтих марках).Книгарня Наук. Тов-ва ім. Шевченка
у Львові, Ринок 10. 3-3

Гарбарські і білошкірничі курси.
Подається до відома, що внаше загалні курси улаштувані Краєвим Промисловим Патроном у Львові зачнутьс 1-го листопада 1926. Ці, що вже згодоєлися як також ті, що хотять ще на ті курси поступити мають вжитися 1. листопада ч. р. в Краєвий Патронат у Львові при площі Смилян 3/III. п. 1-1

Замісць повідомлення про мовчання з д-ром мед. Ст. Зембораким, лікарем у Львові, яке відбулося 3. жовтня ч. р. в Стрі, складало на Рідну Школу 25 зол. — Д-р Стефанія Левинська-Зембораківна, лікарка при шпиталю для дітей у Львові. 767 1-1

Філія «Сільського Господаря» в Рудках складає горчку подкуку Тов. «Сільський Господар» у Львові, за щедой дар 88 книжок і брошур господарського змісту для бібліотеки філії в Рудках. — Ф. С. Куляничий голова філії.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

80 СОТ, коштує одна ложечка до чаю з хінського срібла у Мандя, Ко-перника 14. 681a 3-7

ІНСТРУКТОРКИ з французьким і грою на фортеп'яні до учениці з В. кл. гум. гімназії пошукує Марія Паалусевич, Дога войни ч. Негіці ад Калущ. 758 2-2

ВАНДАЖИ на найбільшій прокутні. Опаски черевні ділчичі для утильї пань. Гумові панчохи проти жилаків. Косметичні опаски для зреформованія ліг. Штуні ноги і рук для ампутованих і т. п. поручає Вандажист Полячек в Самборі. Цінники даром. 689 10-17

ЦАРОХІЯ Кропивинок п. Голінь к. Калуща негайно потребує дяка з добрим голосом і чесним характером. 766 1-3

АБСОЛВЕНТКА гімназії пошукує лекції з інших клас гімназійних або народних з грою на фортеп'яні. Зголошення до Адміністрації під «Гімназія». 762

ПРИМУ негайно здібного хлопця на практику до механічного ремесла Ю. Ломача, вул. Селівецька 9. 763 1-2

ВЛИМЕ, ІВАНЦЮ, ЛЯВРУСЮ дайте про себе вістку. Коникова, Львів, Йосифата 5. Закордонні часосини просяться о передрук. 769 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Домовий лікар

Катар, запалення, недухи горла і відділових органів, радикально лічить **ЦУКОРОК „GLAZIAL“** хто раз спробує, стає сталим відборцем. — **ЖАДАЙТЕ ІСЮДА!**

Одиникий фабриканти

ЯКІВ ПОСАМЕНТ, Бельсько.
Заступництво Маркус Фінкельштайн,
703 Львів, Льва Сапига 83/І. 4-4

ПОШУКУЄТЬСЯ
МЕТКИХ ЛЮДЕЙ

у Львівській воєвідстві, що є стало в контакті зі селом, яко заступників до продажі вирлоак (центрифуг) світової марки за високою провізцією. Зголошення під

770 Центрифуга до «Діла». 1-1

Чи замовили Ви з приводу свята книжач
СПОГАДИ Е. ЧИКАЛЕНКА?

Всі три частини тільки 3 зол.

Замовляти можна у всіх авіаційних українських книгарнях.

КУРСА КРОЮ

суконь і білих розпочинаються 20. жовтня 1926 р. і триватимуть через 3 місяці. Внеси приймаються на один збо для курсу щодень між 8-1 та 3-6 год. попов на інші курсу іспит і свідомства.

Жіноча спілка промисловців
760 1-2 «ТРУД», Львів, Ринок 25.

КАРПАТІЯ

Товариство взаємних забезпечень на життя і ренту у Львові, Руська 18.

Загальні Загальні Збори відбудуться дня 5. листопада (п'ятниця) в год. 6-й вечірній в силі засідань Тов-ва «Дністер», Руська 20. 1. п. з отрим. порядком нарад: 1) Визначення протоколу з останніх Загальних Зборів, 2) Затвердження змін в Статуті, 3) Затвердження змін в Статуті, 4) Затвердження змін в Статуті, 5) Затвердження змін в Статуті, 6) Затвердження змін в Статуті, 7) Внески і інтерпретації.

НАДІРНА РАДА.

Примітка: Після постанови статуту на Загальних Зборах беруть участь і голосують всі авіаційні музичні члени, що забезпечені щонайменше 1 рік в Товаристві і закладали 4 днів перед Загальними Зборами від Дирекції Товариства легітимній, а також власники 25 улюблених листів, які повідомили Дирекцію 8 днів перед, що візьмуть участь в Загальних Зборах. Управління до голосування члени можуть передавати свої голоси через повноважних членів управління до голосування члени, однак який член як забезпечений так і власники улюблених листів не може мати разом зі своїми власними голосами більше як 20 голосів. Обов'язок члени передають свої голоси через повноважних членів управління до голосування члени.

759 1-1

Дбайте про своє здоров'я

Швейцарські Гірке Зілі з маркою Когути вживаються при недухах жолудка, кишків, обструкції і жовчаних каменях. Швейцарські Гірке Зілі є природним даяльним промисловим средством, та улашнують функції органів травлення, даять проти надмірного товстия і побуджують апетит. Продають аптеки по 1.50 за коробку. Рес. Мил. Губл. Зодор ч. 4/0. Ляб. Хем. Фарм: **А. Гонсескі**. **Син в Варшаві, нешто 41.** Висилаємо найменше 2 коробки по одержанню зва 4/30 з присилкою. 765 а) 2-3

усувають оригінальні порошки з «когустом» (76 а)

МАГАЗИН І РОБІТНЯ
ФУТЕР

Ф. П. Любельські

Львів Рутівського 5. Тел. 48-70
поручає всілякого роду **ШКІРН.**
ФУТРА мужеські, жіночі і т. п.
переробки виконую після найкращіших
фаєсонів. 589 3-4

підтверджували би поголоски про купно-угодом крайньої правлі коштом фінансової і земельної політики. Зате з другого боку шораз голосніше говориться про гайні коштами об'єднаного Хієно-Паста — де-там у глухих закутках провінцій з справі зміни виборчої ординації.

Тож що може посвідчувати у листопаді цього року. Збереться сойм на т. зв. бюджетну сесію і приступити справді до «любовної співпраці» з урядом. Чи вісепрещи п. Бартель у заступстві прем'єра п. Пілсудського виступити вже експозе чи ні — це не має значення. Над пропозицією соймові бюджетники прелінарно будуть йти сварки, залунають задирикувати демонстраційні промови, але арітметичну більшість голосів бюджет мабуть збере, закутуючи туди прислані голоси з поміж правлі. Мабуть теж не повториться тактична правлі валити в Пілсудського via його доверені міністри, як це було з бюджетниками і Сувковським. Правліща «любовно», користуючись зі своїх конституційних прав, належе лише на поставлення чи чергу нарад кількох оголошень даючи вже проєкти про зміну виборчої ординації, а в комісії прийде з готовим завадленням узгодженням проєктом збірного Хієно-Паста, від ХН. до «Паста» чи навіть НІР, ілючю. І тоді шойно перед Пілсудським стане дилема: задовольнитися великанським бюджетом військового міністерства й посидати військового міністра та генерально-го інспектора армії, себто диктаторською у війську, і дозволити реакційно-єврейському соймові Гломбінських, Ду-Завонича, Вітосіс і Корфаніти використати послідовно ті можливості, які він сам, мисл. Пілсудський, дав їм у руки, залишаючи їм у травні і вересні ц. р. посольські мандати, чи розв'язати компліно на ютрянні витри. Бо нема двох думок, що єврейсько-єврейська виборча ординація, навіть у деякій мірі узгоджена з т. зв. демократичною лінією коштом національних меншостей, все одно бичинею одночасно в т. зв. таборі Пілсудчинця, як і так само як тепер — підчас найближчого сойму зможуть що найвище горлати поза його мурами. Вони все одно битиме у Пілсудського, бо позбавить його всякої надії на можливість духої власної парламентарної групи, залишаючи йому єдину потіху: залізний п'яст. Аж тоді знову з'являться питання: диктатура чи парламент? І тоді знову будуть лунати слова, сміливо сказані «Курером Польським» (з 15. ц. м.), що переступовання з диктаторської на демократичну ногу є «комедією негідною шануючої себе держави».

Смішно банитися у пророчтва в країні, де від ніт беш що дини головою у парадокс, заперечуючий усьому здоровому глуздові. А проте сьогодні існують усі поважки, що місяць листопад буде місяцем нової проби сил: уряду і сойму, проби далеко сильнішої і глибшої, яка через віденське посольство (Василько).

П. Залеський своє завдання виконав, відповідно своїм інструкціям, і на цьому його роля в тій справі покинчилась. Черга була за галицьким делегатом, без інструкцій, правда, та під грозою безпечної небезпеки для рідної країни і герейських галицьких військ зробити максимум можливого, щоби таки польську гру перехрестити, відняти заборону наступу на галицькі війська видерти, до завершення зброї під можливо як найменше некорисними умовами довести і галицькій армії дати передишку на віднову сил і матеріялів, а все те з тією (якою ілюзійною, потім поздалася) надією, що Велика Україна нарешті покажеється справді великою і вирятус галицьку армію і галицьку землю перед катастрофою.

III.

На власну руку, без інструкцій і навіть без згоди порадитися з кимось тимущим (навіть одного проф. Томашівського тоді ще не було в Парижі) Г. Д. найближчого по «конференції» з п. Залеським дня, 17. квітня, ранком представив на руки Бритійської Делегації Міровій Конференції устний у л т т м а т:

Поведення п. Залеського показало, як дієсні наміри Польків: Галицька армія ладиться до наступу

зачепити одночасно найбільшці інтереси демократії — шей справжньої, а не тієї з неспівеских віднос. Коли поглянути на сумірний особливий склад нинішнього уряду, всіх тих ш. Незабітовських, Катковських і Броневських, поруч із Морачевськими і Чеховичами, то ясно, що та нова спроба сил веретаторити у відповідне гідне боги. Але одночасно вона може розпалити в бурю, що знову потрає основаним польської держави.

В усьому разі нинішня тишина довго тривати не буде, а хто любить у несподіванках, той має прегарні перспективи.

І. Кедрин.

Український Науковий Зїзд.

Прага 13. жовтня 1926.

Як було зазначено в попередній кореспонденції «Діла» (ч. 224), праця Зїзду велася в десятому підсекції. Цього було прочитано 133 реферати.

В історичній підсекції, що відбувала засідання під проводом голови проф. Д. Дорошенка та заступника голови проф. Яковлава, прочитано 19 рефератів, які належали таким членам: пр. Ф. Бідлову, проф. І. Крипакевичу, проф. К. Лосюку, проф. О. Лотоцькому, д-ру Л. Олішницькому, ген. В. Петрову, проф. М. Славинському, доц. Ф. Слюсаренку, лект. П. Феденку, проф. С. Шелухину, проф. О. Шульгину та проф. Яковлаву.

У філософській підсекції (голова акад. С. Смаль-Стоцький і заст. голови проф. Л. Біленький) прочитано 17 рефератів, пропозицій таким членами: проф. А. Артимовичем, проф. Л. Біленьким, проф. І. Пилькевичем, д-ром І. Свєпільським, проф. В. Сімовичем та акад. С. Смаль-Стоцьким.

У філософсько-педагогічній підсекції (голова проф. С. Сірополько) прочитано 8 рефератів: проф. І. Мртуча, д-ра Д. Олішницького, проф. С. Русової, проф. С. Сірополька, д-ра Е. Сухарочка-Хословського та проф. Я. Яреми.

В підсекції археології та історії мистецтва (голова проф. А. Яковлава) прочитано 7 рефератів, а саме: д-ра Гаджеги, проф. С. Дистрянського, доц. В. Залозецького, асист. З. Лиськова, д-ра О. Скунія (два реферати в чеській мові), доц. Ф. Слюсаренка та проф. В. Шербаківського.

В правничо-соціологічній підсекції (голова проф. О. Лотоцький, заст. голови проф. К. Лосюк) прочитано 24 реферати, а саме: доц. О. Андриєвського, доц. Г. Бочковського, доц. С. Буткевича, д-ра Т. Галіца, проф. С. Дистрянського, проф. В. Заїкина, д-ра П. Кауниного, проф. М. Ломинського, проф. О. Лотоцького, д-ра М. Мандарина, ген. В. Петрова, проф. В. Старосільського, проф. С. Шелухина, проф. С. Шиманського та проф. А. Яковлава.

В економічно-кооперативній підсекції (голова проф. С. Бородавський) прочитано 12 рефератів, які належали проф. Л. Бичу, проф. В. Бідлову, проф. С. Бородавському, доц. М. Добриловському, проф. В. Ковалеві, д-ру В. Ломинському, доц. Б. Мартосу, проф. О. Одаренкові, доц. В. Садоському, проф. І. Феденку-Чопицькому, доц. Л. Шрамченкові та проф. Ф. Шерині.

В природничій підсекції (голова проф. В. Чередила) прочитано 10 рефератів, пропозицій д-ром В. Буцурою, лект. Е. Ма-

на Східну Галичину; інтервенція антанті показується ілюзоричною — супроти того галицький уряд має обов'язок глядати помічі в іншій, ніж антанта, стороні, а Г. Д. уважас свої дальші розмови з представниками союзників безпредметними, своє дальше перебування в Парижі зайвим.

Той розпучливо заімпровізований ультимат зробив спершу в Бритійській Делегації, а згодом на Найвищій Раді, враження безконечно сильніше, ніж у своїх найсміливіших мріях міг мріти Г. Д. Хоча в словах його не було і натяку на те, то Англіїш зрозуміли заяву його як заповідь союзу галицького уряду з більшовиками і зв'язку галицького війська з більшовицьким в один проти польський фронт. Не скриваючи свого занепокоєння, Англіїш прохали (буквально) галицького делегата, щоби відложив свій виїзд до 24 годин; якщо до того часу мирова конференція не постановить чогось рішучого для унеможливлення дальшого проливу крові в Галичині, то вони будуть розуміти, що галицький уряд і його делегат мають розв'язати руки поступати відповідно своїм інтересам.

(Докінчення буде.)

диком, д-ром О. Орловим, лект. П. Сидимим, І. Феденком, проф. Ф. Шаєнцем, проф. С. Шиманським та доц. Череди-ським.

В агрономічно-лісовій підсекції (президія проф. К. Мачевський і проф. В. Іванівський) прочитано 17 рефератів пропозицій: доц. В. Доманівським, шк. І. Драбатином, проф. В. Іванівським, доц. В. Корольовим, лект. Лукашевським, лект. І. Малевою, шк. С. Матвієнком, проф. К. Машаєнцем, шк. К. Осауленком, лект. М. Саванчен, проф. Л. Фроловим, проф. І. Шереметинським та проф. В. Чередилом.

В медичній підсекції (голова проф. В. Матюшенко) прочитано 30 рефератів, а саме: д-ра О. Баранського, д-ра С. Балея, д-ра М. Дарюба, д-ра Ю. Добриловського, д-ра Е. Дудзели, д-ра В. Лукашевського, д-ра Н. Малеви, проф. В. Матюшенка, д-ра Н. Налаша, д-ра І. Ортанського та д-ра Я. Рибана.

В секції технічно-математичних наук (голова проф. Е. Соколов) прочитано 21 рефератів, які належали шк. Д. Андриєвському, доц. М. Вікулові, д-ру П. Герасименку, акад. проф. І. Горбачевському, доц. Л. Гравіну, проф. Ф. Гузі, доц. Комарецькому, доц. В. Лисинському, шк. П. Пиличчуку, шк. Плінуку, доц. Е. Соколову, шк. О. Тончаківському, проф. І. Феденку-Чопицькому, проф. І. Шовгеніну та д-ру О. Якимову.

Праця підсекції закінчилася 6-го жовтня пополуночі. Закриття Зїзду відбулося 7-го жовтня в год. піа до 11-ої в хеміній салі Карлового Університету.

Голова Зїзду акад. І. Горбачевський у своїй промові навів деякі статистичні дані для характеристики Зїзду, а саме: відбулося 41 засідання підсекцій, на яких прочитано 133 реферати; в дискусії брало участь 268 осіб; було присутніх на цих засіданнях 439 членів і 1309 гостей, разом 1438 осіб. Книжну виставу відвідало 247 осіб. Далі проф. Горбачевський відчитав привітання, які надійшли після відкриття Зїзду; між ин. приніт. голови парламенту Ч. С. Р. Яа Малінегра, голови Харківської Спідки Ч. С. Р. п. Прокоука, від Комісії інтелектуальної співпраці при Лізі Націй, від Т-ва «Прогресса» у Львові й ин. Висловивши подяку членам Організаційної Комісії Зїзду, президія секції і підсекцій, а також інші членам за участь у Зїзді, проф. І. Горбачевський так закінчив свою промову: «Президія Зїзду буде дальше продовжувати свою працю для упорядкування матеріялів Зїзду, приготування праць до друку та узакнення грошей на видання; поставлені в секції внесення будуть розглянуті і відповідно подані».

Описав забрав слово проф. О. Колесса, щоби привітати Голову Зїзду акад. проф. І. Горбачевського за ту надану йому працю, яку переіс Голова як у Організаційній Комісії, так і підчас самого Зїзду, а закінчив свій Зїзд може похвалитися тими успіхами, що він їх досягнув. Гуни оплески всієї аудиторії довго не стихали, як висліда глибокої пошани до Голови Зїзду. В той же день відбулася екскурсія деяких членів Зїзду до Подєбрад, де після огляду Української Господарської Академії влаштувана була товариська вечеря.

Зїзд відбувся, можна сказати, не без успіху, бо як не як, а взяло в ньому участь багато видатних учених, а ще більше молодих адептів науки.

Слід зазначити, що більшість учених з Радянської України, яких запрошено на Зїзд, відгукувалася ширими листами до Організаційної Комісії, в яких запрошені підкреслюють, що з обставин, цілком від них незалежних, не мають змоги взяти участі у працях Зїзду, тому засилають йому та його учасникам побажання як найбільшого успіху. Одні з українських академіків між ин. висловлює побажання, щоби праці Зїзду були корисними для української науки та допомогли об'єднати розпорошених по всьому світі українських учених».

Щодо Галичини, то українським ученим стали на перешкоді до приїзду як матеріяльні засоби, так і пашпортові утруднення. Ці обставини не перешкодили деякому виготовити реферати для Зїзду, які й прочитано у відповідних підсекціях. В цій формі зала Галичина духову участь у працях Наукового Зїзду.

До списку осіб, що прибули на Зїзд з чужих країн, слід додати ще проф. В. Заїкина (з Варшави), який прибув на Зїзд напередодні його закриття і встиг прочитати свій реферат у правничо-соціологічній підсекції.

Хочемо вірити, що ІІ. Український Науковий Зїзд, де б він не був скликаний, об'єднає біля інтересів науки всіх українських науковців пращовиш, як тих, що працюють на рідному ґрунті, так і тих, яких доля закинула поза межі Батьківщини.

С. С.

По широкому світі.

Вступлення Німців до чехословацького уряду стрінулося в критичною німецьких опозиційних послів на засіданні пражського сойму. Нім.-національний посол Кайбль заявив, що він розуміє політику німецьких активістів у Чехословаччині, але не обіцяє собі з неї нічого для німецького народу. Подібно висказався і німецький національний соціаліст Юнг, який закінчив свою промову тим, що Німці

Жадайте всюдитільки цукорків з української фабрики «ФОРТУНА НОВА»

бо тільки вони задовольнять Вас.

Чехословаччини мусять скорше чи пізніше об'єднатися зі своїми братами в Німеччині.

Новий уряд в Австрії має утворити відомий христ.-суспільний діяч пралат Зайпель. Він прийняв місій утворення кабінету під тою умовою, що матиме підтримку всіх політичних партій, а внаслідок, розуміється, соціалдемократів.

Проти Пангаллоса і його міністрів почалося слідство за зловживання в часі його диктатури. Слідчий акт підписав на свою особисту відповідальність президент міністрів Конділіс.

НОВИНКИ.

— На Радянську Україну. Дя 13. ц. м. виїхав з Праги відомий наш географ проф. д-р Степан Рудницький до Харкова на виконання наукових завдань. Праця наша українська громада прощала його свято, божаючи йому якнайбільших успіхів у нових умовах праці.

— Особисті вісти. о. Юліан Дзероля призначений директором учительської семінарії з українською викладовою мовою після дев'ятилітнього виконування обов'язків директора у цьому закладі.

— З львівського університету. Львівський університет мав минулого року 6053 студентів і з цього 2188 на гуманістичних факультетах, 1998 на правничих, 1026 на математично-природничих, 70 на теологічних. По національній була 50 проц. Польків, 35 проц. Жидів, 14 проц. Українців («Кічів»), отже невідомо, чи до цієї рубрики входять усі, чи тільки деякі; і проц. інших національностей. Із загальної суми 27 проц. було жінок і то найбільше на гуманістичних видах (50 проц. усіх студентів). Про ці цифри докладає мось з інвентаризації промови нового ректора Смирнаковського, а з неї докладає мось ще багато чого іншого, а саме: що з огляду на недостатню міру існує у львівському університеті «серйозна ситуація». Далі: що Польща повинна піти шляхом старої Франції та Еспанії, які авторитарно одностайно (і) націоналістично з аналогічними релігійними ідеями, яких асимілювали своєю культурою. Іншими словами — Українці та Жиди повинні стати Польськими. Коли в голові професора університету падає така саранка, чого доказом прикладає, які наводив на оборону своїх тез, то це виставляє для характеристики «шкільної політики» на нашій території. Ще один дивогляд з іншої бочки: адміністраційної. Львівський університет має аж два будинки: старий на вул. Миколая і новий башиний сойм. Але в соймій доміні уряд «Виділа самоврядування» і деякі ном професори не мають у цьому будинку. Тому на деяких викладах, заля недостатні салі панують наготи снагги в «судній дель»; нерідко трапляються випадки омилки слухачів від заучки. На ці виклади треба приходити на пів години раніше і боротися листками за місця. Деякі професори заля недостатні салі викладають навіть від 1-ої до 3-ої, не рахуючись з тим, що деякі студенти не мають професорської пенсії і не є на рестораційній харчі. А той порядок, який панує при власних, колістудентах мусить годяться і тихимим виступати перед «лекціями», чимість урядовців, які повинні би давати поважні інформації, а відслідують їх від Аліи до Каффи — про все це пан ректор задал, бо може й не знає, хоча кожний студент має собі волосся на голові, коли починає оповідати про що п'яніска «Аша Матер»!

— Причини самовбивства. Коли Каяра Козівер висте під пильним денатуратом по причині різних гризот — у цьому нічого дивного; денатурат пильно йому нічого давати, навіть без наміру вводити, де підчас війни, навіть без наміру вводити, і тако, що не мелила при вул. Штангалі. Але що сказати про вбивства в вул. се Героса, з поєтненням італійським привідець Маннісали, який винявас вероном, тому, що виступ у затриманні хист до гри на фортеп'яні. Або про служанку, яка хоче розпрощатися з життям і робить собі купівлі в сирні, тому, що її «дані» заборонили їй ходити з варенням? Львів стає романтичним містом.

— Смерть бандита! Варшавський бандад Зелінський, який так довго не давав спокою населенню та поліції, змигав у боротьбі з поліцією у пражській каті у Варшаві, підчас виступу.

— Світлова хроніка. 100 паризьких студентів відомо ший і поновило мабл і салі гуманістичного факультету (Сорбон) на знак протесту проти наготи важкого існу. — У Будапешті перед викомод студентів з університету заля сильна «твина невідомих аистеми» неспівно-

шість адвокатів, директорів, державних і приватних службовців, професорів і вчителів, але навіть студентської молоді. На великому майдані „Сокола-Батка“ майорів горстка інтелігенції з делегатами, поодинокі члени великої робітничої громади. Грош учасників свят творило селянство зі селянською молоддю, згуртованою в „Лугах“ і „Соколах“.

Повна і безприкладна байдужість. Тут навіть важко було б вимовитися матеріальною скрутою. Бо вступ був вільний. Отже, що це? Що вплинуло на те, що зі 40-тисячного українського населення міста Львова не явилось навіть дві тисячі?

Важко знайти відповідь. Мабу́ть тут грала роль ота страшна байдужість, наш найбільший ворог і найістотніша наша прикмета. Байдужість — як складовий елемент нашої національної психіки; байдужість — як головна прикмета нашого післявоєнного часу; байдужість не лише в ділі, але також і в маніфестаційних проявах. А наймаркантишні проявляються байдужість серед нашої інтелігенції і українського міського населення. Саме тоді, як село будиться, проявляє свою віданчивість, шукає порятунку в організації на економічному полі — місто спить, а ще менше дрімає. Кооперативна сітка обкоплює головним чином села. Зате місто не проявляє під тим оглядом майже ніякої агії. А коли й є які прояви кооперативного руху в наших містах, то тільки з призначенням для сіл.

В загальному інтересі і в інтересі самої інтелігенції та ролі і значіння українського міста звертаємо увагу на ці негативні, просто вбачні прояви. Найвищий час перебороти себе, стати фронтом до життя і його арова, абудити в собі відданчивість, винищувати бацили байдужості, бо інакше прийдє катастрофа. Село відвернеться від інтелігенції, а це жатиме фатальні наслідки як для зародкової маси, так і для її інтелігентського і вершування. Від смертного духа байдужості до живого і животворящего духа діяльності — ось наш шлях.

Тому треба нам вириватися з заціпенілості, задублості, треба видобуватися із заслімачених закутків на ширший світ, на поле діяльності і боротьби, де кується доля народу. Треба нам все і всюди постійно і невтомно боротися з байдужістю, з підихом суспільної смерті.

„Горе байдужим, — бо байдужі гинуть!“

Тишина перед бурею.

Після перебудови соймового будинку. — Образ „ненале і розпач“. — Між реакцією і всезапущеністю. — Чотирьохкутний живопис. — Нааріанова криза. — Два табори. — Вічна болячка. — Перед пробною сні.

Тих посля, які невідомо пощо і нащо переступають у ці дні нежитий соймовий поріг, можна рахувати буквально на пальцях одної руки.

У вестибулі все ще пишавється вибіска, що „розпорядженням пана президента“ соймові сесія зачинена, а на великій чорній таблиці з написом „комісії“ — нема кривдою ані знака. Така пустка, що навіть соймовий кіоск з часописами не функціонує, соймовий фриз (якже, є й така культурна інституція при вул. Вейсмай 4. 4—8) тільки меланхолійно зітхає, а буфетчик зворушено виправдується, чому не зачинив ресторану: все одне, моваля, службі кимсь дати їсти. Одні лише нещасні кореспонденти куняють у своїй просторій кімнаті-робітні та — без огляду на свою національну й партійно-політичну приналежність — клеють таку „моральну санацию“, яка для них дивом у першу чергу бе по організації інформаційної пресової служби. Бо після того, як з волі пана Барта перестало існувати Пресове Бюро при Президії Ради міністрів, а достойник, призначений для зв'язку Президії з Кабінетом соймових справознавців став недоступною для газетярів фігурою, високолю головне джерело газетних інформацій щоденної преси в Польщі: настало єдино-влада ПАТ-а, який теж на прочуд виконує свою високу місію, щедрою рукою розсилаючи „асім-асім“ такі актуальні політичні відомості, як нпр. та, що два місяці тому зловлено на Дунаю корабель з задкуном живого товару, або що десятима кинувся під потяг якийсь здитівний старушок і „чудом“ промигнув смерті. Отже не малою при таких досідах довіра до „нюху“ ПАТ-іських редакторів і справності їх урядового апарату, соймові кореспонденти годинами вперто дзвонять на всі сторони, пошукуючи „мовни“, халашують кожної „новини“ як голодний шматка хліба й несуть її тріумфально мершій до міжміських телефонних будок, кожним разом наражуючи на коридорах свої голови на шпелю, вилно й т. н. акцесорії будівельного матеріалу. Бо соймовий будинок перебудовується, його внутрішні стіни порозувалися, стелі й дошки підірвані, всюди якесь руштування, словом, прибіжище суверена нації уявляє собою нині справді „образ неждані і розпач“, як недавно бідав над ним п. Стронський. Нинішній вигляд соймового будинку є чудовим символічним представленням духового обличчя малошанованого зборища, яке в останнє засідало в ньому... І яке знову має зібратись 28-го п. м. Але де і чи в той день воно збереться. Бо хоча будівничий признає, що „конституція ве-

дуть“ йому скінчити роботи до кінця жовтня, мабу́ть буде не лише ще одно по-близке бажання польської конституції й бюджетна сесія таки не зможе зібратись у приписаному речинні. Покищо робітники працюють днем і нічю, і повоно крім гамору, який вони роблять, царять у соймаї мертва тишина. Бо й кореспондент рідко коли просикується до соймової телефонічної централь і перешкодить телефоніст в лектурі сенсаційного роману: на полі політичних новин засуха, „ліжного не діється“.

Правда, ухвалення радою міністрів близько двохмільярдного бюджету з позичкою близько 700 мільйонів та військове міністерство не є для держави маловажним речю, особливо, коли існують усі дані вірити, що до кінця бюджетного року 1927 (себто до 31. березня 1928), військовий бюджет досягне а то й пересякне мільярд. Ненадзвичайно речю є війна, яку польська фінансiera і т. зв. „го-сподарські сфери“ виповіла міністрові фінансів Чеховичеві, війна, що вже, як кажуть, перенеслася на терен самого кабінету міністрів, де, моваля, заступництво інтересів реакції пересяк пасадуєм міністрів торгів і промислу Квятковський, за якого плачима стоїть, педаний його шеф із фабрики в Хожові, — през. Мосціньский. Це гра не позбавлена пікантерії, яку, зрештою, можна знайти і в історії масового нападу на посла Здезковського (кілька тижнів ведуть слідство всі варшавські органи безпеки, а винуватців ані сліду), і в компромітації з французьким письменником Люгамелем, яка широким відомоном відібрється по чужинній пресі, освітаючи з пілком иншого боку „старопольську гостинність“, і в скандальному процесі б. „командантів“ польської „воєнної флотії“, і в отих заповіджуваннях і відкликуваних засіданнях комітету „фаховців від національних меншостей“ і в силі инших моментів, яких невідомо куди прийдуть: до царин плачу чи сміху. Є таких моментів чимало, кожний з них є чимось характеристичним і має своє значіння, та проте всі вони назверх буди́м то нічим не проявляються і не з їхнього теж боку грозять хмара, що може громом роздерти зрадливую тишину, яка залягла в чотирьохкутнику: Замок (президент Польщі), кол. „Палата Національна“ (рада міністрів), кол. „Інститут Благородних Діацій“ (сойм) і Бельведер (марш. Пилсудський).

Найбільший вибір блаватних товарів, мужеського сукна

поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька 10.

Філії в Тернополі, Дрогобичі, Стрию.

458 13-16

Ця небезпека криється в оцій самій загальній абсурдно-парадоксальній ситуації, яка тріває у Польщі вже від травня п. м. і яка, згідно з правилами прийнятної логіки, чим даліше — тим більше заплютується, записі розплутуватись, як цього коштує ті, яких логіка не торкається: у вічній плутанині і системній військовій диктатурі і демократичного парламентаризму. Здавалось би, що клубок розпутання з хваленою, коли марш. Пилсудський став конституційно відновляльним прем'єром. Ясно, що це омана може тріпати лише так довго, як довго — нема сойма. З днем відчинення осійської сесії сойма знову стає рубом питання чергової (котрої) з чергкої кризи. Не треба думати, що т. зв. урядові сфери не адють собі з цього справи. Навпаки. Статті, які в останніх днях появились у „Близкій урядовій“ пресі („Кур'єр Поранний“, „Глос Правди“, „Епока“) та які турботливо аналізують соймову атмосферу, вказують, що невдоволення провалом п. Бартеля всесили залишило на самопевності кишинів володарів жись речиско. Ші голоси дуже цікаві: всі вони одним хором признають, що уряд марш. Пилсудського не має опори ані у правій ОН, ЗЛН, ані ліній (ППС, Виза, Стр. Хлоп., НХХ, і Ком.) ані тим більше у центрі, якому проводить Вітох, Корфанти і Посла, смертельні вороги диктатора („Пест“, ХД, ННР), одначе вони одночасно восям недоволенням кажуть, що недоіра або обструкція з боку сойма проти тимнішого уряду потягнє „фатальні наслідки, а бузнівний в Станіславській з „Глосом Правди“ не закінчується присягається, що нинішній прем'єр володітиме ще довгі роки, бо Польщі потрібна... стабілізація (пригадав собі стабілізацію у саму пору?). Сетем сестею тих виразників погляда п. Пилсудського-Бартеля таке: соймові треба йти на львовля спілспрацю з урядом і не переступати меж доброзичливої скромної ділової критики.

Та на пресових пересторогах уряд не зупиняється. Кажуть, що йдуть закупівельні торги і що предметом тих торгів є передусім маєтковий податок і — земельна реформа. Львовський тон, у який Стронський вадрав у „Варшавянін“ (орган великих помішків), підхоплений адвокатою „Глосом Правди“, потверджував би ці інформації, заслуговуючи на довіру тим більше, що у нинішньому уряді є чейже міністрами хліборобства та земельної реформи довірені люди помішничого консерв. Докори „Роботика“ на адресу міністра фінансів, що, моваля, „п. Чехович забув, що писав п. Леліва“ (натяк на брошуру мн. Чеховича п. н. Problem skarbowy w zwiazie prawdy, виданої під псевдонімом „Леліва“); у брошурі автор гостро виступає проти „господарських сфер“ і аргументує необхідність стягання маєткового податку) ці докори

В. Левицький.

Заспокоювання мін Залеського.

В галицькій справі. — В польській справі.

(Від власного кореспондента.)

(Продовження.)

Неймовірно, та правдиве!

Про акт тієї згоди дізнався Г. Д. — може собі уявити, з яким почуванням диву, обурення й остраху — від друга і дорадника Вільсона в усіх східно-європейських питаннях, Гарвардського професора Льюарда. Але й сам Сидоренко без труду, на запитання, признався до того свого діла.

— Да, я згодився — відповів він, навіть не без гордості.

— Як-то, Ви згодились? А я раз-у-раз проти цього протестую по всіх делегаціях!

Тут Сидоренко в своїм українсько-російським жаргоні став пояснювати й толкувати резони своєї згоди. У висилці армії Галлера до Польщі немає, бачите, нічого „опасного“ ні для Галичан, ні для українського фронту. Чому? Бо висилаючи польські дивізії з Франції на Схід, союзники „рішительно“ застерогли, що Полякам вільно їх буде живити „тільки“ на Заході, в Сілезії, проти Німців таї на півночі, проти більшовиків, а „ніякім разі“ в Галичині проти галицької армії.

Це, моваля, „гарантіровано“ і чогож Г. Д. так „отчаянно“ „протестує“?

Колиж Г. Д. на це відповів, що по перше Поляки не додержатъ приречення що-до абстиненції Галерівських військ на українським фронті, а по друге, що як би навіть формально додержали, то воно не багато нам корисніше, бо ж з обсядженням німецького і більшовицького фронту Галерівськими військами, дотепершні польські сили будуть перенесені на галицький фронт, — найчильніший У. Н. Р.-івський дипломат тільки зацукався, розкрити рота і — замовчав.“)

*) Це тільки одна з безчисленних „прислуг“ (про них можна би написати цілу книгу), які віддавала універсальна „дипломатія“ галицькій справі в Парижі, аж поки вона просто не понидомала антанту про „оказie elementu“ У. Н. Р. що до Галичани. Ось м. пр.: друга, в справі галицької армії. За плечима галицького делегата Сидоренко і Шулівши одного гарного дня попереди на Осаї o'p'og'u — на проголошену їм польською клевету, що в галицькій армії командують офіцери німецького штабу („німецька интрига“) — вони признали, що це правда і тільки „виправдували“ Галичани, що офіцери таких мало... В дійсності в галицькій армії виході ні одного

Треба було, серед таких відносин, заходитись коло оборони галицької справи незалежно від універсального делегата, а незабаром (коли розпочались були залицянки між Поляками і Петлюрівськими висланниками, Пилипчук, Курдиновський і ин.) навіть потайки від нього.

Після довгих і частих інтервенцій і конференцій з делегаціями головних союзницьких держав, Г. Д. одержав від Бритійської Делегації повідомлення, що вона буде посередничити між Поляками й Галичанами в справі завішення зброї, таї запрохання стрінутись під кришею Бритійської делегації з визначенням до цього польською делегашю представником.

Представником тим був п. Залеський, колишній голова польської місії в Берні.

З ним познайомили Англіїці галицького делегата на сніданку в їх готелі, 15. квітня 1919 р. і вичлвдо предложили польському й українському заступникам прийти зараз найближчого дня до Бритійської Делегації („Аюопі“), в супроводі обосторонних військових прибічників чи знавців. Обі сторони на те згодились, п. Залеський, правда, якось мляво — відказатись просто Англіїцям він таки не посмів. В означену годину Г. Д. прийшов до

такого офіцера не було, а своїм „призначенням“ вони долили води на млин Польщид.

Бритійської Делегації з полковником Колосовським, але п. Залеський прийшов сам один. П. Керр признав обі сторони Іменем Бритійської Делегації, побажав добрих успіхів конференції таї лишив обі сторони самі в окремій салі.

На запит, чому немає польського військового атташе, п. Залеський розпочав оповідати якусь дову і неясну історію: він ще не наслід, чи його ще не назначено, чи щось подібне, таї стягнув розмову на теми, які не мали нічого спільного з предметом конференції. Не відчувуючи особливої потреби товариської балачки з п. Залеським, Г. Д. запропонував, аби супроти відсутності польського військового фахівця перервати в той день конференцію і визначити на найближчий день нову, на яку п. Залеський привів би свого військового. П. Залеський вмиг згодився перервати конференцію, одначе домагався, щоби речення не визначувати відразу — це зробити пізніше, письменно, він жде іще інструкції, то що... Конференція так і розійшлась.

Було ясно, що Поляки, скріплені довозом свіжих сил і матеріалів, хотять тільки зискати на часі, щоби перегрупуватись і знищити вислажену і позбавлену мунції галицьку армію. Потвердили цей здогад доведеші, розлучливі і благаючи швидко мирної інтервенції, які того вечора одержав Г. Д. від Станіславова